

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 20-2009

Betreft : Optimalisatie van het controleprogramma 2010: voorstel tot opname van nieuwe parameter/matrix combinaties (eigen initiatief dossier Sci Com 2009/18)

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 12 juni 2009

Samenvatting

Het Wetenschappelijk Comité stelt een aantal nieuwe parameter/matrix combinaties voor die zouden kunnen opgenomen worden in het controleprogramma 2010. Deze combinaties hebben te maken met gekende of opkomende gevaren waarover meer informatie gewenst is teneinde hun impact op de veiligheid van de voedselketen, op termijn, op een wetenschappelijk manier te kunnen beoordelen.

Summary

Advice 20-2009 of the Scientific Committee of the FASFC concerning new parameter/matrix combinations to be included in the 2010 control program

The Scientific Committee proposes to include a number of new parameter/matrix combinations in the 2010 control program.

Sleutelwoorden

Controleprogramma

1. Referentietermen

Teneinde het controleprogramma 2010 te optimaliseren tijdens de nu lopende programmatiefase werd gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité om op korte termijn concrete voorstellen te formuleren.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 9 juni 2009 en de plenaire zitting van 12 juni 2009;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies:

2. Advies

Op basis van de reeds uitgebrachte adviezen in verband met het controleprogramma 2009 (08-2009, 09-2009, 10-2009 en 14-2009), in verband met de rangschikking van zoönosen overgedragen via levensmiddelen (advies 22-2008) en in verband met carcinogene en genotoxische risico's in voedingsmiddelen (advies 26-2008) en op basis van besprekingen in verschillende dossiers in uitvoering werd door het Wetenschappelijk Comité een shortlist opgesteld van relevante parameter/matrix combinaties die meer aandacht verdienen in het controleprogramma 2010.

Het betreft de volgende reeds bestaande en/of mogelijks opkomende gevaren in de voedselketen:

1. Verocytotoxine-producerende *Escherichia coli*

De bestaande programmering voor verocytotoxine-producerende *Escherichia coli*, die nu enkel gebeurt op serotype O157, uitbreiden naar andere serotypes namelijk O111, O126, O103 en O145. De staalname dient te gebeuren op de volgende matrices: huid van geslachte runderen na kelen, rauw rundsvlees en rauwe melk (zowel voor O157 als voor niet O-157 verocytotoxine-producerende *Escherichia coli*). Er wordt voorgesteld de steekproeven over meerdere jaren te spreiden en in 2010 te starten met de bemonstering van het huidoppervlak.

De staalnames op het huidoppervlak van geslachte runderen (n=254) dienen gepreleveerd te worden in de periode tussen 1 april en 31 oktober gezien de grootste kans op uitscheiding door besmette runderen tijdens de zomer is. Dit voorstel is ondermeer gebaseerd op een EFSA advies (in voorbereiding), op het feit dat niet-O157 verocytotoxine-producerende *Escherichia coli* nog niet worden gecontroleerd door het FAVV en dat ongeveer de helft van de humane VTEC infecties in ons land door niet-O157 VTEC stammen veroorzaakt worden.

Het aantal staalnames van rauw rundsvlees en van rauwe melk dient hoger te liggen gezien een lagere geschatte prevalentie dan op het huidoppervlak (in een EFSA draft rapport spreekt men over minimum 500 stalen per matrix). Er wordt voorgesteld de resultaten van de huidbemonstering af te wachten om een betere inschatting te maken van het aantal te programmeren staalnames van rauw vlees en van rauwe melk.

2. *Toxoplasma gondii*

Een beperkte steekproef (aantal stalen: minimum 50) voorzien op de aanwezigheid van *Toxoplasma gondii* in rauw schapenvlees, varkensvlees en rundsvlees op het niveau van de distributie. Deze steekproef moet toelaten na te gaan in welke mate schapen-, varkens- en rundsvlees besmet is met *Toxoplasma gondii*.

Er wordt voorgesteld deze steekproeven per diersoort over meerdere jaren te spreiden.

3. Tomato leaf curl virus

Een beperkte steekproef (aantal stalen: minimum 50) voorzien op de aanwezigheid van het *Tomato leaf curl virus* op verdachte tomatenplanten (op basis van de op TYLCV-gelijke symptomatologie). Deze steekproef moet toelaten na te gaan in welke mate tomatenplanten, met klinische symptomen, besmet zijn met het *Tomato leaf curl virus*. Dit virus wordt namelijk meer en meer vastgesteld in Zuid-Europa en de vector (*Bemisia*) werd reeds opgemerkt in ons land.

4. Chloropropanol- en glycidolvetzuuresters

Een beperkte steekproef voorzien op chloropropanol- en glycidolvetzuuresters (aantal stalen: 50) op levensmiddelen die geraffineerde plantaardige oliën en vetten bevatten. De staalnames dienen te gebeuren in babyvoeding en opvolgvoeding. Chloropropanol- en glycidolvetzuuresters zijn carcinogene stoffen. Deze steekproef moet toelaten om een eerste inzicht te krijgen in het voorkomen van chloropropanol- en glycidolvetzuuresters in babyvoeding en opvolgvoeding.

5. Epoxycomponenten

Een beperkte steekproef voorzien op epoxycomponenten (oxidatietoestand) in levensmiddelen die poly-onverzadigde omega-3 vetzuren bevatten (aantal stalen: 50). Ook droge producten met weinig vet komen in aanmerking voor staalname. Epoxycomponenten zijn carcinogeen. Deze steekproef moet toelaten om een eerste inzicht te krijgen in het voorkomen van epoxycomponenten in levensmiddelen die poly-onverzadigde omega-3 vetzuren bevatten.

3. Besluit

Het Wetenschappelijk Comité stelt voor dat in het controleprogramma 2010 bijkomende aandacht zou uitgaan naar de volgende gevaren in de voedselketen (verocytotoxineproducerende *Escherichia coli*, *Toxoplasma gondii*, *Tomato leaf curl virus*, chloropropanol- en glycidolvetzuuresters, epoxycomponenten) teneinde op termijn hun reële impact op de voedselveiligheid te kunnen beoordelen.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 17 juni 2009

Referenties

Advies 22-2008:	Rangschikking van zoönosen overgedragen via levensmiddelen
Advies 26-2008:	Carcinogene en/of genotoxische risico's in levensmiddelen
Advies 08-2009:	Evaluatie van het analyseprogramma van het FAVV voor het jaar 2009 – luik microbiologie – partim fytosanitair
Advies 09-2009:	Evaluatie van het analyseprogramma van het FAVV voor het jaar 2009 – luik microbiologie – partim diergezondheid
Advies 10-2009:	Evaluatie van het analyseprogramma van het FAVV – partim microbiologie & GGO's in levensmiddelen & diervoeders
Advies 14-2009:	Evaluatie van het analyseprogramma 2009 van het FAVV – partim chemie

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem, G. Vansant

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité	D. Berkvens (verslaggever), L. De Zutter, L. Herman, K. Dierick, C. Bragard, H. Imberechts, L. Pussemier, M. Uyttendaele
---------------------------------------	--

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8 ;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.